books2ebooks.eu

Hoffmann, E. T. A.

Stenhjertat, novell af Hoffman. Öfversättning. Fahlun 1821. O.U. Arborelius et comp.

Falun
1821

e-böcker från ditt bibliotek av
eBooks on Demand

digitaliserad av
Kungliga Biblioteket
National Library of Sweden

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök*: Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra*: Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.
Mer information finns tillgängliga via http://books2ebooks.eulla boken.

- http://search.books2ebooks.eu/

STENHJERTAT,

NOVELL

af

HOFFMAN.

STEINTHAL.

NOVELLE.

Sv. Saml. Roman. Utl. (Br) 1700-1829

STENHJERTAT,

NOVELL

af

HOFFMAN.

Öfversättning.

FAHLUN 1821.
O. U. Arborelius et Comp.

KONGL. BIBLIOTEKET STOCKHOLM

Stenhjertat.

För hvarje resande, som på ljusa dagen nalkas den lilla staden G. från södra sidan, visar sig till höger en half mil från staden ett ståtligt landtställe, som med sina underliga granna takprydnader framblickar ur den mörka skogen. Denna skog omkransar den vidlöftiga trädgården, som sträcker sig långt utföre åt dalen. Kommer du någon gång, käre läsare, den vägen, så låt hvarken det lilla uppehållet i din resa, eller de drickspengar, du kan behöfva ge trädgårdsmästaren, afskräcka dig, utan stig vackert ur vagnen, och låt för dig öppna huset och trädgården, föregifvande, att du ganska väl känt den framledne

ägaren till detta vackra landtställe, Hofrådet *Reutlinger* i G. Verkligen kan du också med full rätt göra detta, om det skulle behaga dig, att ända till slutet genomläsa det, som jag just nu står i begrepp att berätta dig; ty jag hoppas, att Hofrådet *Reutlinger* skall då med hela sitt besynnerliga väsende stå så lefvande för dina ögon, som skulle du verkligen sjelf hafva känt honom. Redan utifrån finner du byggnaden på gammalmodigt groteskt sätt smyckad med brokiga målade sirater, du klagar med skäl öfver smaklösheten i dessa till en del sinsemellan stridiga väggmålningar, men vid närmare betraktande fläktar en underbar ande emot dig ur dessa målade stenar, och med en stilla rysning, som öfverlöper dig, inträder du i den vid försalen. På de i fält afdelade och och med hvit gipsmarmor beklädda väggarna ser du med granna färger målade

arabesker, som i de underligaste föreningar framställa mennisko- och djurgestalter, blommor, frukter, stenar, och hvilkas betydelse du utan vidare förklaring tror dig ana. I Salen, som uptager den nedra våningen på bredden och uppstiger ända öfver den andra våningen, synes i förgyldt bildhuggeri allt det plastiskt utfördt, som utantill genom målningar antyddes. Du skall i första ögonblicket tala om den förderfvade smaken af *Ludvig* d. 14:des tidehvarf, du skall fara ut öfver det barocka, öfverlastade, brokiga och smaklösa i denna stil, men har du ungefär mitt sinne, fattas dig icke lefvande fantasi, hvilket jag altid hos dig, günstige läsare, förutsätter, så skall du snart förgäta allt detta i sig sjelft grundade tadel. Du skall blifva så till mods, som vore det regellösa godtycket endast mästarens fria spel med bildningar, öfver hvilka han förstod att

oinskränkt herrska, men äfven så, som sammankädjade sig allt till den bittraste irroni öfver det jordiska äflandet, hvilken är så egen för det djupa, men af ett dödssår lidande sinnet. Jag råder dig, käre läsare, att genomvandra de små rummen i öfva våningen, hvilka såsom ett galleri omgifva Salen, och ur hvilkas fenster man nedser i Salen. Här äro decorationerna ganska enkla, men här och der stöter du på tyska, arabiska och turkiska inscriptioner, som göra en besynnerlig effeckt. Du ilar till trädgården; den är anlagd på gammalt fransyskt sätt, med långa, breda, af höga taxus-häckar omslutna alléer, och prydd med statuer och fontainer. Jag vet icke, käre läsare, om du icke äfven med mig känner det alfvarsamma högtidliga intrycket af en sådan gammal-fransysk trädgård, och om du icke föredrar ett sådant trädgårdskonstverk framför det narraktiga

småhetskrämeri, som i våra så kallade engelska trädgårdar drifves med små broar, och små floder, och små tempel och små grottor. Vid ändan af trädgården inträder du i en mörk lund af tårepilar och hängbjörkar. Trädgårdsmästaren berättar dig, att denna park, såsom man tydligen kan se från öfra våningen af huset, har form af ett hjerta. Midt i densamma är en pavillon af mörk schlesisk marmor, uppbygd i form af ett hjerta. Du inträder, golfvet är klädt med hvit marmor, midt i detsamma ser du ett hjerta i vanlig storlek. Det är en mörkröd i hvita marmorn infogad sten. Du böjer dig ned, och upptäcker de i stenen ingrafna orden: det hvilar! I denna pavillon, bredvid detta mörkröda hjerta, som då ännu icke hade denna inskrift, stodo på Mariæ födelsedag, det vill säga den 8 September år 18c— en stor ståtlig gammal Herre och en gammal Dame,

bägge ganska rikt och skönt klädda efter 1760 års mode. „Men," sade den gamla Damen, „men huru föll Ni då åter på den bizarra, jag må nästan säga rysliga idéen, att i denna pavillon låta bygga en grafvård åt Ert hjerta, som skall hvila under den röda stenen?" „Låt oss," svarade den gamla Herrn, „låt oss, bästa Geheimerådinna, icke tala om dessa saker! — Kalla det en sjuklig lek af ett såradt sinne, kalla det huru Ni behagar, men vet, att, när den bittraste modlöshet intager mig midt ibland det rika goda, som den nyckfulla lyckan kastat till mig, såsom en leksak åt det enfaldiga barnet, som dervid glömmer dödssmärtorna, när allt lidande, som jag erfarit, ånyo träder inpå mig, jag då innom dessa murar finner tröst och lugn. Mina blodsdroppar hafva färgat stenen så röd, snart ligger den på mitt hjerta, och svalkar det förderfliga glödet, som

brann derinne.” Den gamla Damen såg med en blick af det djupaste vemod ned till stenhjertat, och i det hon något nedböjde sig, föllo ett par stora perlglänsande tårar på den röda stenen. Då fattade den gamle Herrn hastigt hennes hand. Hans ögon blixtrade i ungdomslik eld; likasom ett med träd och blommor rikt smyckadt herrligt land i skimrande aftonrodnad, låg en längesedan förgången tid full af kärlek och salighet i hans glödande blickar. „*Julie!* — *Julie!* och äfven Ni kunde så dödligt såra detta arma hjerta.” — Så ropade den gamle Herrn med en af det smärtsammaste vemod halfqväfd röst: „Icke mig,” svarade den gamla Damen ganska vekt och ömt, „icke mig bör Ni anklaga, *Maximilian!* — Var det då icke Ert stela oförsonliga sinne, Er drömlika tro på aningar, på olycksförkunnande visioner, som dref Er bort ifrån mig, och

som slutligen måste bestämma mig, att gifva företrädet åt den mildare, fogligare man, som tillika med Er begärde min hand. Ack! *Maximilian*, Ni måste ju väl hafva insett det, huru innerligt Ni blef älskad, men Ert eviga sjelfqval, pinade det icke äfven mig ända till dödsmatthet?" Den gamle Herrn afbröt Damen, i det han släppte hennes hand: „O, Ni har rätt, Fru Geheimerådinna, jag måste stå allena, intet menskligt hjerta får sluta sig till mitt, allt hvad vänskap, hvad kärlek förmår, studsar utan verkan tillbaka från detta stenhjerta." „Huru bitter" föll Damen honom i talet, „huru bitter, huru orättvis är Ni mot Er sjelf och andra! — Hvem känner Er icke, såsom den frikostigaste välgörare emot de behöfvande, såsom den oföränderligaste förfäktare af rätt och billighet, men hvilket ondt öde kastade i Er själ detta förskräckliga miss-

troende, som i ett ord, i en blick, ja i en af mensklig vilja oberoende händelse anar förderf och olycka?" „Omfattar jag då icke allt," sade den gamle Herrn med vekare röst och tårar i ögonen, „omfattar jag då icke med den fullaste kärlek allt, som närmar sig till mig? Men denna kärlek söndersliter mitt hjerta, i stället att nära det." — „Ha!" fortfor han med höjd röst, „verldarnes outforsklige Ande behagade det, att utrusta mig med en gåfva, som, i det den rycker mig från döden, tusende gångor dödar mig! — Lik den eviga Juden, ser jag det osynliga Cainsteknet på den smygande mytarens panna! — Jag förstår de hemliga varningar, hvilka verdens hemlighetsfulla Konung, den vi kalla slump ofta såsom lockande gåtor kastar i vår väg. En huld Jungfru skådar oss an med klara Isisögon, men den, som icke läser hennes gåtor, den griper hon med kraftiga le-

jonramar, och slungar honom i afgrunden." „Ännu altid," sade den gamla Damen, „ännu altid dessa förderfliga drömmar! Hvart tog den vackra, hyggliga gossen vägen, Eder yngre broders son, hvilken Ni för några år sedan så kärleksrikt uptagit, och i hvilken så mycken kärlek och tröst för Er syntes upprinna? „Den," svarade den gamle Herrn med straf röst, „den har jag förskutit, det var en bof, en orm, som jag till mitt förderf närde i min barm." „En bof! — den sexåriga gossen?" — frågade Damen helt bestört. „Ni vet," fortfor den gamle Herrn, „min yngre brors historia; Ni vet, att han flera gånger på nedrigt sätt bedrog mig, att han, qväfvande hvarje broderlig känsla i sitt bröst, begagnade hvarje välgerning, som jag bevisade honom, såsom vapen emot mig. Hela hans oupphörliga bemödande gick ut på, att förstöra min ära, min hor-

gerliga existens. Ni vet, huru han för flera år sedan, nedsänkt i det djupaste elände, kom till mig, huru han för mig hycklade förändring i sitt förvirrade lefnadssätt och nyvaknad kärlek, huru jag broderligt upptog honom, huru han sedan begagnade sin vistelse hos mig, för att genom vissa documenter — dock nog derom. Hans gosse behagade mig, och denne behöll jag hos mig, då den skändliga fadren måste fly, sedan hans ränker, som skulle störta mig i en djupt ärerörig Criminal-process, blifvit upptäckta. En varnande vink af ödet befriade mig från bofven." „Och denna vink af ödet var väl åter en af Edra onda drömmar." Så sade den gamla Damen, dock den gamle Herrn fortfor: Hör, döm sjelf, *Julie!* — Ni vet, att min brors djefvulskap gaf mig den hårdaste stöt, som jag lidit — undantagande kanhända

— dock tyst dermed. Det må vara, att jag från den själs-sjukdom, som anfallit mig, måste härleda den tanken, att i denna park låta bereda ett grafställe för mitt hjerta. Nog, det skedde! — Parken var anlagd i hjertform, pavillongen uppbygd, arbetarena sysselsatta med golfvets marmorbeklädning. Jag stiger in, för att se efter arbetet. Då märker jag, att på något afstånd gossen, *Max* benämd såsom jag, trillar någon ting hit och det under allahanda galna bocksprång och högt skratt. En mörk aning går genom min själ! — Jag går fram till gossen och stelnar af förskräckelse, då jag ser att det är den röda hjertformigt utarbetade stenen, som låg färdig till inläggning, hvilken han med möda framkulrat, och med hvilken han nu leker! — Bof! du leker med mitt hjerta, såsom din fader! — Med dessa ord stötte jag honom full af afsky ifrån mig, då

han gråtande närmade sig till mig. — Min förvaltare erhöll nödige befallningar, att bortskaffa honom; jag har icke återsett gossen!" „Förskräcklige Man!" ropade den gamle Damen, men den gamle Herrn bugade sig höfligt, och med de orden: „Ödets stora grundstrek foga sig icke efter Damernas fina Nonpareil," fattade han henne under armen, och förde henne ut ur Pavillongen genom parken in i trädgården. — Den gamle Herrn var Hofrådet *Reutlinger*, men den gamle Damen Geheimerådinnan *Foerd*. — — Trädgården erbjöd det aldramärkvärdigaste skådespel, som man någonsin kunde se. Ett stort sällskap af gamla Herrar, Geheimeråder, Hofråder o. a. jämte deras familler ur den närbelägna staden hade församlat sig. Alla, till och med de unga karlarne och flickorna, voro klädda aldeles efter 1760 års mode med stora peruker, styfkortlar, höga fri-

surer o. s. v. hvilket så mycket mer gjorde ett underligt intryck, som trädgårdens anläggning fullkomligt passade till denna Costume. Hvar och en trodde sig, likasom genom ett trollslag, tillbakaförd i en längesedan förfluten tid. För denna maskerad låg en besynnerlig idée af *Reutlinger* till grund. Han plägade hvart tredje år på Mariæ födelsedag på sitt landtgods fira den gamla tidens fest, till hvilken han ur staden bjöd alla, som ville komma, dock var det ett oeftergifveligt vilkor, att hvarje gäst måste kläda sig efter 1760 års mode. Unge karlar, för hvilka det skulle hafva blifvit besvärligt, att skaffa sig sådana kläder, bistod Hofrådet med sin egen rika garderobe. — Tydligen ville Hofrådet under denna tid (festen varade två till tre dagar) frossa i den gamla ungdomstidens minnen.

I en sidoallé möttes *Ernst* och *Wi-*

libald. Bägge sågo en stund tigande på hvarandra och bröto sedan ut i ett skratt. „Du förefaller mig," ropade *Wilibald*, „såsom den i kärlekens labyrint kringirrande Riddaren." „Och mig tyckes," svarade *Ernst*, „att jag någon gång sett dig i den Asiatiska Banise." — „Men verkligen," fortfor *Wilibald*, „det gamla Hofrådets infall är icke så dumt. Han vill nu en gång mystificera sig sjelf, han vill framtrolla en tid, i hvilken han verkligen lefde, oaktadt han ännu är en munter stark gubbe med full lifskraft och herrlig själsfriskhet, och i lifflighet och fantasirikedom öfverträffar mången i förtid förslöad yngling. Han behöfver ej frukta, att någon i ord eller åtbörd faller ur sin role, ty just derföre är hvar och en i de kläder, som göra det omöjligt för honom: Se blott huru sippa och sirliga våra unga Damer trippa omkring i sina roberonder, och huru skickligt de veta

att betjena sig af solfjädern — I sanning jag sjelf intages under peruken som jag stielpt på min Titus af en särdeles anda af antik Courtoisie, då jag just nu får se det aldrakäraste barnet, Geheimerådet *Foerds* yngsta dotter, den hulda *Julia*, och jag vet aldeles icke, hvad som afhåller mig, att i ödmjuk ställning närma mig till henne och att altså applicera och explicera mig: „Aldraskönaste *Julia!* när skall dock det länge önskade lugnet genom din genkärlek mig beviljas; Det är ju omöjligt, att denna skönhets Tempel kan bebos af en stenafgud. Marmorn betvingas af regnet, och Diamanten bevekes af ringa blod; men ditt hjerta vill likna ett stad, hvilket genom slag blott förhärdas; ju mer nu mitt hjerta klappar, desto kanslolösare blir du. Låt mig dock vara målet för din blick, skåda dock, huru mitt hjerta kokar och huru min själ smäktar efter den veder-

qvickelse, hvilken hafver sin källa uti dina behagligheter. Ack! — vill du genom stillatigande bedröfva mig, känslolösa själ? De döda klipporna svara ju den frågande genom ett Echo, och du vill icke bevärdiga mig elända med något svar? — O aldraskönaste!" — „Jag beder dig" afbröt *Ernst* sin vän, som med underligaste gesticulation talat allt detta, „jag beder dig, håll upp, du är nu åter i ditt galna lynne, och märker icke, huru *Julia*, nyss närmande sig till oss, på en gång helt skygg undvek oss. Utan att förstå dig, tror hon sig visst likasom hvarje annan i samma fall, utan skonsmål af dig ridiculiseras, och så underhåller du ditt rykte såsom en irronisk Satan och drar mig nykomling med i olyckan, ty redan säga alla med tvetydig sidoblick och bittersött löje: det är *Wilibalds* vän." „Låt det vara," sade *Wilibald*, „jag vet ju, att många men-

niskor, i synnerhet unga hoppfulla flickor om sexton, sjutton år, sorgfälligt undvika mig, men jag känner målet, dit alla vägar föra, och vet äfven, att de, mötande mig der, eller fastmer påträffande mig der såsom boende i mitt egnaste hem, med fullt vänligt hjerta skola räcka mig handen." „Du menar," sade *Ernst*, „en försoning, såsom i det eviga lifvet, då det jordiskas tvång är afskakadt." „O, jag beder dig," afbröt honom *Wilibald*, „låt oss dock vara förståndiga, och icke på nytt och just vid det minst tjenliga tillfälle uppröra gamla, längesedan ventilerade saker. Otjenliga för dylika samtal kallar jag nemligen just derföre dessa stunder, emedan vi aldeles ingen ting bättre kunna göra, än öfverlämna oss åt det sällsamma intrycket af allt det underliga, hvarmed *Reutlingers* infall, såsom i en ram innefattat oss. Ser du väl det der trädet,

hvars ofantliga hvita blommor af vinden gungas hit och dit? — Cactus Grandiflorus kan det icke vara, ty den blommar blott midnattstid och jag känner icke eller den aromatiska lukt, som nödvändigt skulle utbreda sig ända hit — Gud vet, hvilket underträd Hofrådet åter har infört i sitt Tusculum" — Vännerna gingo fram till underträdet och förundrade sig verkligen icke litet, då de funno en tät mörk flärderbuske, hvars blommor ingen ting annat voro, än uphängda hvitpudrade peruker, som med sina vidhängande hårpungar och piskor gungade upp och ner såsom en leksak för den nyckfulla sunnanvinden. Ett gällt skratt förkunnade, hvad som var förborgadt bakom buskarne. Ett helt sällskap af gamla muntra kraftiga Herrar hade församlat sig på en bred af häckar omgifven gräsplats. De hade dragit af sig rockarna, hängt de besvärliga

perukerna i fläderbusken, och slogo ballong. Men ingen öfverträffade Hofrådet *Reutlinger* som visste att drifva ballongen till en otrolig höjd och så skickligt, att den altid nedföll lodrätt på motspelaren. I samma ögonblick lät en ohygglig musik af små pipor och dofva trummor höra sig. Herrarne slutade hastigt sitt spel och grepo till sina rockar och peruker. „Hvad är det då nu igen?" sade *Ernst*. „Jag slår vad," svarade *Wilibald* „att den turkiska Ambassadören håller sitt intåg." „Den turkiska Ambassadören?" frågade *Ernst* helt förvånad. „Så kallar jag," fortfor *Wilibald*, Baron von *Exter*, som uppehåller sig i G. och hvilken du här sett mycket för litet, för att i honom känna ett af de märkvärdigaste Originaler, som torde finnas. Han har fordom varit vårt hofs sändebud i Constantinopel, och ännu solar han sig i återskenet af denna

sitt lifs sannolikt njutningsrikaste vårtid. Hans beskrifning öfver Palatset, som han bebodde i Pera, erinrar om Feernas Diamantpalats i tusen och en natt, och hans lefnadssätt om den vise Konung Salomos, hvilken han äfven vill likna deruti, att han verkligen berömmer sig af herraväldet öfver obekanta Naturkrafter. I sjelfva verket har denne Baron *Exter*, oaktadt sitt lögnaktiga skryt och sitt charlatanerie, dock någon ting mystiskt, som märkvärdigt sticker af mot hans för öfrigt något scurrila väsende. Deraf, jag menar af hans verkligt mystiska sysselsättning med hemliga vetenskaper, härrörer hans nära förbindelse med *Reutlinger*, som är denna varelse med kropp och själ tillgifven — Bägge äro underliga drömmare, dock hvar och en på sitt vis, men föröfrigt afgjorde mesmerianer. — Under detta samtal hade vännerna kommit ända till trädgårdens

stora gallerport, genom hvilken just nu den Turkiska Ambassadören intågade, en liten rund man, klädd i en skön Turkisk pels och en hög af färgade Schalar uppveklad Turban. Men af vana hade han icke kunnat skilja sig från den lilla piskperuken med de små lockarna, och af behof icke från podager-stöflorna af filt, hvarigenom visserligen den Turkiska Costumen mycket förlorade. Hans svit, som gjorde det musikaliska oväsendet, och hvari *Wilibald*, trots förklädningen, igenkände *Exters* kock och öfriga husfolk, voro sotade till Mohrer och buro spitsiga målade pappersmössor, icke olika Sanbenitas, hvilket såg narraktigt nog ut. Den Turkiska Ambassadören fördes vid armen af en gammal Officèer, efter sin drägt uppvaknad och uppstånden från något slagtfält i sjuåriga kriget. Det var General *Rixendorf*, Commendant i G.; hvilken för att göra Hofrådet ett nöje

jämte sina Officerare hade klädt sig i den gamla costumen. „Salama milek!" sade Hofrådet omfamnande Baron *Exter*, hvilken straxt tog af Turbanen, och åter stjelpte honom på peruken, sedan han torkat svetten af pannan med ett Ostindiskt kläde. I ögonblicket rörde sig äfven i grenarne af ett körsbärsträd den guldstrålande fläck, som *Ernst* redan länge hade betraktat, utan att kunna begripa, hvad som satt deruppe. Det var blott Geheime Commercerådet *Harscher* i en hedersklädning af guldtyg, äfven sådana benkläder, och en silfvertygs-väst beströdd med blåa rosenbouquetter, hvilken nu utveklade sig ur körsbärsträdets qvistar, och för sin ålder behändigt nog klättrade utför stegen och med helt fin något gnällande röst sjungande: „Ah! che vedo — o dio che sento!" ilade i den Turkiska Ambassadörens

armar. Commercerådet hade tillbragt sin ungdomstid i Italien, var en stor Musikus och ville ännu beständigt genom en länge öfvad falsett sjunga som Farinelli. „Jag vet," sade *Wilibald*, „att *Harscher* har fullstoppat sina fickor med höst-körsbär, hvilka han, sött lamenterande någon madrigal, skall presentera Damerna. Men då han såsom *Fredrik* den 2:dra bär sitt Spanska snus utan dosa i fickan, så skall han med sitt galanteri blott skörda vägrande och sura miner." — Öfverallt hade nu den Turkiska Ambassadören äfven som sjuårakrigets hjelte med glädje och jubel blifvit emottagne. Den sednare blef af *Julie Foerd* hälsad med barnslig ödmjukhet; djupt bugade hon sig för den gamle Herrn och ville kyssa hans hand, men då sprang den Turkiska Ambassadören med vildhet emellan och ropade: „Narraktigheter, galenskaper!" omfamnade *Julie* med

häftighet, hvarvid han trampade Commercerådet *Harscher* ganska hårdt på fötterna, men som af smärta blott helt obetydligt smågnällde, och rände sedan bort med *Julie*, som han fattat under armen. — Man såg att han ganska ifrigt fäktade med händerna, stjelpte Turbanen af och på o. s. v. „Hvad har gubben för sig med flickan?" sade *Ernst*. "I sanning," svarade *Wilibald*, „det tycks vara någonting vigtigt, ty, fastän också *Exter* är flickans Gudfar och aldeles förtokad i henne, så plägar han dock icke straxt löpa ur sällskapet med henne." — I detta ögonblick blef den Turkiska Ambassadören stående, sträckte högra armen långt ut från sig och ropade med stark stämma, så att det återskallade i hela trädgården: „Apporte!" *Wilibald* bröt ut i ett häftigt skratt: „Ack, det är ingen ting vidare, än att *Exter* för tusende gången berättar hän-

delsen med sjöhunden." *Ernst* ville nödvändigt veta denna märkvärdiga Historia. „Erfar då," sade *Wilibald*, „att *Exters* Palats låg tätt vid Bosphoren, så att trappor af den finaste Carariska Marmor förde ända ned i hafvet. En dag står *Exter* på galleriet i de djupsinnigaste betraktelser försunken, ur hvilka ett genomträngande gällt anskri väcker honom. Han skådar ned och se! — en ofantlig sjöhund har dykt upp ur hafvet och från en fattig Turkisk qvinna, som satt på marmortrapporna, röfvat hennes barn, med hvilket han just nu far af ut i hafsvågorna. *Exter* ilar ned, qvinnan faller tröstlös tjutande och gråtande till hans fötter, *Exter* besinnar sig icke länge, han träder tätt till hafvet på sista trappsteget, sträcker ut armen och ropar med stark stämma: „Apporte!" — Straxt stiger sjöhunden ur hafvets djup, med gossen i det vida

gapet, hvilken han sirligt och skickligt, äfven som aldeles oskadd öfverlämnar åt Magiern, och sedan undvikande hvarje tacksägelse, åter aflägsnar sig, neddykande i hafvet." „Det är starkt — det är starkt," ropade *Ernst*. „Ser du väl," fortfor *Wilibald*, „ser du väl, huru *Exter* nu drar en liten ring af fingret och visar den för *Julie*? Ingen dygd förblifver obelönt! — Utom det, att *Exter* åt den Turkiska qvinnan räddat hennes gosse, skänkte han henne äfven, då han hörde, att hennes man var en utfattig dagakarl, några juveler och guldstycken, visserligen blott en bagatell, högst tjugu à trettiotusende Riksdaler i värde; derpå drog qvinnan en liten Sapphir af fingret och nödgade den på *Exter* med den försäkran, att den var ett dyrbart familjearf, som blott genom *Exters* gerning kunde vinnas. *Exter* tog ringen, som syntes honom af obetydligt

värde och förvånades icke litet, när han sedan af en knapt synlig Arabisk inscription upptäckte, att han bar den store Alis Sigill-ring på fingret, med hvilken han nu stundom framlockar Mahomets dufvor och converserar med dem." „Det är ju aldeles förvånande saker, ropade *Ernst* skrattande, „dock låt oss se, hvad som föregår der i den slutna kretsen, midtuti hvilken en liten varelse, såsom en Dæmunculus Cartesianus gycklar fram och åter och qvintilerar." — Vännerna inträdde på en rund gräsplan, rundt omkring suto gamla och unga Herrar och Damer, midtuti sprang en liten grannt klädd, knapt fyra fot hög Dame, med ett något för stort äppelrundt hufvud, och knäppte med fingrarna och sjöng med en helt späd och klen röst: „Amenez vos troupeaux, bergeres!" — „Skulle du väl tro," sade *Wilibald*, „att denna lilla smånätta figur, som gör

sig så öfvermåttan naïve och charmante, är *Julies* äldre Syster? Du märker, att hon tyvärr hörer till de qvinnor, som Naturen med rätt bitter Ironie mystificerar, i det de, trots allt stretande fördömda till evig barndom, till följe af sin figur och hela sitt väsende ännu i ålderdomen koketterande med denna barnsliga naivetet, måste blifva sig och andra hjertligt till last, hvarvid det då ofta icke saknas behörigt åtlöje." — För bägge vännerna blef snart den lilla Damen med sitt Fransyska joller rätt fatal, de smögo derföre bort såsom de kommit och slöto sig häldre till den Turkiska Ambassadören, hvilken förde dem med sig in i Salen, hvarest nu, då solen redan sänkte sig, allt förbereddes till den musik, som man i dag hade i sinnet att gifva. Det Oeterleiniska flygelfortepianot öppnades och hvarje notställare för amatörerna ställdes på sin plats. Sällskapet sam-

lade sig efter hand, förfriskningar serverades på gammalmodigt rikt porcellaine; sedan fattade *Reutlinger* en Violine, och utförde med skicklighet och kraft en Sonate af Corelli, hvarvid General *Rixendorf* accompagnerade honom på fortepianot; sedan lät *Harscher* höra sig såsom mästare på Theorben. Härpå begynde Geheimerådinnan *Foerdi* en stor Italiensk Scen af Anfossi med sällsynt uttryck. Rösten var gammal, tremulerande och ojämn, men likväl besegrades allt detta genom hennes egna mästerskap i sången. I *Reutlingers* förklarade blick glänste förtjusningen af en längesedan förfluten ungdom. Adagiot var slutadt, *Rixendorf* skulle öfvergå till Allegro, då hastigt Salsdörren upprycktes och en ung välklädd man, af hyggligt utseende, aldeles upphettad och andtruten störtade in och till *Rixendorfs* fötter. „O Herr General! — Ni har räddat mig — Ni

allena — Det är allt godt — allt godt! O min Gud, hur skall jag då tacka Er?" Så skrek ynglingen likasom utom sig, Generalen syntes förlägen, han upplyfte honom stilla, och förde honom med lugnande ord ut i trädgården. Sällskapet hade blifvit öfverraskadt, hvar och en hade i ynglingen igenkänt Geheimerådet *Foerds* skrifvare och såg med nyfikna blickar på hans Patron. Men denne tog en pris efter den andra och talade fransyska med sin Fru, tills han ändtligen, då den Turkiska Ambassadören gick närmare på lifvet, rent ut förklarade: „Jag vet, högtärade! aldeles icke sjelf, huru jag skall uttyda, hvilken ond ande så plötsligt inkastat min *Max* med exalterade tacksägelser, men skall straxt hafva den äran" — Dermed aflägsnade han sig skyndsamt och *Wilibald* följde efter. Den *Foerdiska* treväplingen, nemligen de tre systrarna,

Nannette, *Clementine* och *Julie* yttrade sig på helt olika sätt. *Nannette* lät sin solfjäder susa upp och igen, talade om etourderie och ville ändtligen åter sjunga: „Amenez vos troupeaux," men hvarpå ingen gaf akt. *Julie* hade gått afsides i en vrå och med ryggen vänd åt sällskapet, var det, såsom ville hon icke allenast dölja sitt glödande ansigte, utan äfven några tårar, hvilka, såsom man redan märkt, kommit henne i ögonen. „Gladje och smärta såra med lika ve den arma menniskans hjerta, men färgar då icke den efter det sårande tornet rinnande blodsdroppen med högre rodnad den bleknade rosen?" Så talade med mycken Pathos den Jeanpauliserande *Clementine*, under det hon förstulet fattade en hygglig blonde ynglings hand, hvilken altför gerna hade lösveklat sig ur de rosenband, hvarmed *Clementine* hotade att snärja honom, och i hvilka

han hade försport något för spetsiga törnen. Men han smålog något fade och sade blott: „O ja, Bästa!“ — Dervid såg han förstulet efter ett afsides stående glas, hvilket han gerna hade tömt på *Clementines* sentimentala yttrande. Men det gick icke för sig, då *Clementine* fasthöll hans vänstra hand, och den högra nyss tagit ett stycke kaka i besittning. I det ögonblicket inträdde *Wilibald* genom Salsdörren och alla ilade emot honom med tusende frågor: Hvad! — hur? — hvi? och hvadan? Han låtsade ingen ting veta, men hade en spetsfundigare mine än någonsin. Man släppte honom icke, emedan man tydligen markt, att han i trädgården med Geheimerådet *Foerd* hade sällat sig till General *Rixendorf* och skrifvaren *Max*, och häftigt talat med. „Skall jag då,“ började han ändtligen, „skall jag då verkligen i förtid omprata den vigtigaste af alla hän-

delser, så måste det förunnas mig, att först till Er, mina högtärade Damer och Herrar, ställa några frågor." — Man tillät det gerna. „Är icke," fortfor nu *Wilibald* pathetiskt, „är icke Herr Geheimerådet *Foerds* skrifvare, *Max* benämnd, af Eder alla känd såsom en välbildad, af naturen rikt utrustad yngling?" — „Jo, jo, jo," ropade Damernas Chorus. „Är icke," frågade *Wilibald* vidare, „är icke hans flit, hans vetenskapliga bildning, hans skicklighet i affairer af Er alla känd?" „Jo — jo!" ropade Herrarnas Chorus, och „jo, jo, jo!" Herrarnas och Damernas förenade Chorus, när *Wilibald* ytterligare frågade, om *Max* icke äfven var bekant såsom det qvickaste hufvud, full af uptåg och lustigheter, och vidare såsom en så skicklig tecknare, att *Rixendorf*, hvilken såsom Dilettant åtminstone hade en ovanlig talent i målarekonsten, icke vägrat att

meddela honom sin undervisning. „Det begaf sig," berättade nu *Wilibald*, „att för någon tid sedan en ung mästare af det hedersamma Skräddar-skrået firade sitt bröllop. Det gick dervid ståtligt till, basfioler brummade, trumpeter skallade öfver gatan. Med innerligt vemod såg Herr Geheimerådets betjent, *Johan*, upp till de illuminerade fensterna; hans hjerta ville brista, då han bland de dansande tyckte sig förnimma *Jettas* steg, hvilken, såsom han visste, var med på bröllloppet. Men när *Jetta* verkligen tittade ut genom fenstret, då kunde han icke längre regera sig, han sprang hem, kastade på sig sin bästa statsrock och gick oförskräckt upp i bröllopssalen. Han blef verkligen insläppt, dock under det smärtsamma vilkoret, att i dansen hvarje Skräddare skulle hafva företrädet för honom, hvarigenom han måste åtnöja sig

med de flickor, med hvilka ingen annan, i anseende till deras fulhet eller andra odygder, ville dansa. *Jetta* var uppbjuden till alla danser, men då hon fick se den älskade, glömde hon allt hvad hon lofvat, och den behjertade *Johan* kastade den smalbenta Skräddar-ungdomen, som ville aftrotsa honom *Jetta*, till golfvet, så att han ohjelpligt kulrade. Detta gaf anledning till allmän uppståndelse. *Johan* försvarade sig som ett Lejon, utdelade knuffar och örfilar åt alla håll, dock måste han duka under för sina fienders mängd och blef på skymfligt sätt af Skräddargesällerna kastad utföre trapporna. Full af raseri och förtviflan ville han slå in fensterna, han larmade och svor, då kom *Max* den vägen och befriade den olyckliga *Johan* ur stadsvaktens händer, som just nu stod i begrep att öfverfalla honom. Nu klagade *Johan* sin olycka och ville aldeles icke

afstå från tumultuarisk hämd, dock lyckades det ändtligen den klokare *Max* att lugna honom, ehuruväl blott under det löftet, att han skulle åtaga sig honom och så hämnas den tillfogade skymfen, att han helt visst skulle blifva nöjd." — *Wilibald* stannade plötsligt. — „Nå? — nå? och vidare? — Ett Skräddarbröllop — ett par älskande — stryk — hvad skall då det blifva af?" — Så ropade man från alla sidor. — „Tillåten," så fortfor *Wilibald*, „tillåten mig anmärka, Högtärade! att i denna Komedi om *Johan* och *Jetta* saker förekomma, som omöjligt kunna behaga — Det kunde till och med hända, att der syndas emot den finaste decence." — „Åh, Ni skall nog veta, att hjelpa saken, bäste Herr *Wilibald*," sade den gamla Stiftsrådinnan von *Krain*, i det hon klappade honom på axeln, „jag för min del kan tåla vid en puff." — „Skrifvaren *Max*

berättade *Wilibald* åter, „satte sig följande dagen ned, tog ett stort skönt blad velin-papper, blyertspenna och tusch, och tecknade med den mäst fulländade sanning en stor stålig getabock. Detta underbara djurs physiognomie gaf åt hvarje physiognom rikt ämne till studium. I de anderika ögonens blick låg någonting öfversvinneligt, ehuruväl kring munnen och skägget några convulsioner darrande syntes spela. Det hela vittnade om ett inre outsägligt qval. I sjelfva verket var också den goda bocken sysselsatt att på ett ganska naturligt, ehuru smärtsamt sätt befordra till verlden helt små aldrasötaste, med sax och prässjärn beväpnade skräddare, som i de underligaste grupper bevisade sin lifs-verksamhet. Under taflan stod en vers, som jag tyvärr förgätit, dock om jag ej misstager mig, lydde den första raden så: Kors, hvad har väl bocken — ätit? Jag kan föröf-

rigt försäkra, att denna underbara bock" — „Nog — nog," ropade Damerna, „nog om det otäcka djuret — om *Max*, om *Max* vilja vi höra." — „Besagde *Max*" tog *Wilibald* åter till ordet, „besagde *Max* gaf den väl utförda och fulländade Tableaun åt den kränkte *Johan*, hvilken visste, att så skickligt uppfasta den på Skräddar-herberget, att hela dagen igenom det sysslolösa folket icke kunde skilja sig från taflan. Gatpojkarne svängde mössorna och dansade efter hvarje Skräddar-ungdom, som lät se sig, och sjöngo och skreko: Kors hvad har väl bocken — ätit? — Ingen annan har ritat taflan, än Geheimerådets *Max* sade målarena, ingen annan har skrifvit orden, än Geheimerådets *Max* sade skrif-mästarena, då det hedersamma Skräddarskrået sökte inhämta de nödiga upplysningarna. *Max* blef anklagad och, då han icke väl kunde neka, såg han för

sig ett förödmjukande fängelse-straff. Då sprang han full af förtviflan till sin gynnare, General *Rixendorf*; hos alla advokater hade han redan varit. De rynkade pannan, skakade hufvudet, och talade om hårdnackadt nekande o. s. v. hvilket icke väl behagade den ärlige *Max*. Generalen sade deremot: du har gjort ett dumt streck, käre son! advokaterna skola icke rädda dig, men jag, och blott derföre, att i din tafla, som jag redan sett, finnes correct teckning och förståndig anordning. Bocken såsom hufvudfigur, har uttryck och hållning, äfvensom de redan på marken liggande Skräddarena bilda en god pyramidalgrupp, som är rik, utan att förvirra ögat. Ganska visligen har du åter behandlat den i klämning:ns smärta sig framarbetande Skräddaren såsom hufvudfigur för den undra gruppen, i hans uppsyn ligger Laocoontiskt qval! Äfven så berömligt är det, att

de fallande Skräddarena icke sväfva, utan verkligen falla, churuväl icke ur himmelen; många altför dristiga förkortningar äro rätt artigt maskerade genom prässjärnet, äfven har du med ömnig fantasi antydt hoppet om nya alster." — Damerna började att otåligt knota, och guldtygs-Herrn läspade: „Men processen, min bästa?" — „Emellertid tag icke illa, sade Generalen, (så fortfor *Wilibald*) Ideen är icke din, utan urgammal; dock det är just, hvad som räddar dig. Med dessa ord letade Generalen i sitt skrifskåp, framtog en Tobakspung, på hvilken samma idée på nästan aldeles samma sätt fanns utförd, öfverlämnade densamma åt sin Client till användande, och dermed var allt godt." „Huru så, huru så? ropade alla om hvarandra, men juristerna, som befunno sig i sällskapet, skrattade högt, och Geheimerådet *Forrd*, som emedlertid äfven hade inträdt,

sade leende: „Han nekade animum injuriandi, afsikten att förolämpa, och blef frikänd.“ „Vill så mycket säga,“ föll *Wilibald* honom i talet, „som att *Max* sade: Jag kan icke neka, att ritningen är af min hand; utan afsikt och långt ifrån att vilja kränka det af mig så högt aktade Skräddareskrået, kopierade jag den efter Originalet, som jag här öfverlämnar med denna Tobakspung, som tillhör min lärare i ritkonsten, General *Rixendorf*. För några variationer har jag min skapande fantasi att tacka. Ritningen har kommit ur mina händer, jag har eljest icke visat den för någon, mycket mindre upphäftat den. Öfver denna omständighet, i hvilken allena injurien ligger, önskar jag bevis måtte företes. — Dessa bevis har det hedersamma Skräddarskrået icke kunnat anskaffa, och *Max* har således i dag blifvit frikänd. Deraf hans tacksamhet, hans omättliga glädje.“ —

Man fann allmänt, att dock det nästan vansinniga sätt, hvarpå *Max* yttrat sin tacksamhet, icke fullkomligen motiverades genom de berättade omständigheterna, blott Geheimerådinnan *Foerd* sade med rörd röst: „Ynglingen har ett ömtåligt sinne och en finare hederskänsla, än någon annan. Att nödgas uthärda kroppslig bestraffning, skulle hafva gjort honom högst olycklig, kanske för altid fördrifvit honom från G." „Kanhända," inföll *Wilibald*, „ligger här ännu någon ting särskildt förborgadt." „Så är det, käre *Wilibald*," sade *Rixendorf*, som hade inkommit och hört Geheimerådinnans sista ord, „så är det, och vill Gud, skall alltsammans snart rätt lyckligt upplysas." — *Clementine* fann hela historien ganska indelicat, *Nannette* tänkte aldeles ingen ting, men *Julie* hade blifvit ganska glad. Nu uppmuntrade *Rixendorf* sällskapet till dans.

Straxt spelade fyra Theorbister, understödda af ett par Zinkor, Violiner och Baser, en pathetisk Sarabande. De gamla dansade, de unga sågo på. Guldtygsherrn utmärkte sig genom sirliga och vågsamma språng. Aftonen framgick ganska muntert, äfvenså den följande morgonen. Likasom i går skulle äfven nu en Concert sluta den festliga dagen. General *Rixendorf* satt redan vid fortepianot, *Harscher* hade Theorben på armen, Geheimerådinnan partiet i handen. Man väntade blott på Hofrådet *Reutlingers* återkomst. Då hörde man i trädgården ängsligt ropas och såg betjenter störta ut. Snart buro de Hofrådet med dödsblekt vanställdt ansikte in i salen; trädgårdsmästaren hade funnit honom nära hjertpaviljongen, liggande på marken i djup vanmakt. — Med ett skri af förskräckelse sprang *Rixendorf* upp. Man ilade fram med spirituösa medel,

man började att gnida Hofrådets panna med eau de Cologne, men den Turkiska Ambassadören stötte alla tillbaka, under det han oupphörligt ropade: „Bort, bort, Ni okunniga, oskickliga menniskor! — Ni gören det kärnfriska, muntra Hofrådet blott matt och eländig!" — Dermed slungade han sin Turban öfver allas hufvuden ut i trädgården och pelsen efteråt. Nu beskref han med flata handen sällsamma kretsar kring Hofrådet, hvilka småningom allt trängre och trängre, till slut nästan vidrörde hans tinningar och hjertgrop. Sedan andades han på Hofrådet, som straxt slog upp ögonen och med matt stämma sade: *Exter!* du har icke gjort väl, att du väckt mig! — Den dunkla makten har förkunnat mig en nära död, och kanhända var det mig förunnadt att i denna djupa vanmakt slumra in i döden." — „Prat, drömmar," ropade *Exter*, „din tid är ännu icke kom-

men. Se omkring dig, Herr broder, och var munter såsom det passar sig." — Hofrådet blef nu varse, att han befann sig i salen i fullt sällskap. Han uppreste sig hastigt från Kanapéen, trädde midt i salen, och sade med behagligt leende: „Jag har gifvit Er ett obehagligt skådespel, mina värdaste: men min skuld var det icke, att det oskickliga folket just bar mig in i salen. Låt oss hastigt gå ifrån detta störande intermezzo, låt oss dansa!" — Musiken begynte straxt, men så snart allt pathetiskt vände och vred sig i den första menuetten, försvann Hofrådet med *Exter* och *Rixendorf* ur salen. Då de kommit i en aflägsen kammare, kastade sig *Reutlinger* utmattad i en ländstol, höll bägge händerna för ansiktet och talade med en af smärta prässad röst: „O mina vänner! mina vänner!" *Exter* och *Rixendorf* förmodade med skäl, att någon ting förskräckligt måtte

hafva vederfarits Hofrådet, och att han nu skulle förklara sig deröfver. „Säg blott ut, gamle vän," sade *Rixendorf*, „något ondt, Gud vet på hvad sätt, har mött dig i trädgården." „Men, inföll den sednare, „jag begriper aldeles icke, huru under dessa dagar någon ting ondt skulle kunna hända Hofrådet, då just nu hans sideriska princip renare och herrligare bildar sig än någonsin," „Dock, dock!" begynte Hofrådet med upphöjd stämma, *Exter!* det är snart ute med oss, den förmätne andeskådaren klappade icke ostraffad på de mörka portarna. Jag upprepar det för dig, att den hemlighetsfulla makten lät mig skåda bakom slöjan — en nära, kanhända gräslig död är mig förkunnad." „Så berätta blott, hvad som händt dig," föll *Rixendorf* honom i talet, „jag slår vad, att allt går ut på en underlig inbildning, Ni förderf-

ven bägge Ert lif med Edra Fantasterier, Du och *Exter.*"

„Så hören då," fortfor Hofrådet, i det han uppstod från ländstolen och trädde mellan de bägge vännerna, „så hören då, hvad som kastat mig ur djup fasa i fullkomlig vanmakt. Ni hade redan alla församlat Er i Salen, då jag, sjelf vet jag icke hvarigenom, kände mig tvingad att göra ännu en promenade genom tradgården. Ovillkorligt leddes mina steg åt parken. Det förekom mig, såsom hörde jag ett sakta, doft knackande. — Ljuden tycktes komma ur Paviljongen — jag går närmare, dörren till Paviljongen står öppen — jag ser — mig sjelf! mig sjelf! — men så, som jag var för trettio år sedan, i samma klädnad, som jag bar på den olyckliga dagen, då jag i tröstlös förtviflan ville sluta mitt usla lif, då *Julie* såsom en ljusets ängel visade sig för mig

i brudlig prydnad — det var hennes bröllops-dag — gestalten — jag — jag låg på golfvet framför hjertat, och klappande derpå så att det doft återskallade, mumlade jag: aldrig, aldrig kan du vekna, du stenhjerta! — Liflös stirrade jag dit, såsom iskall död rann det genom mina ådror. Då framträdde *Julie*, brudligt smyckad, i fulla prakten af den mest blomstrande ungdom, och utsträckte med ljuf längtan sina armar mot gestalten — mot mig — mig yngling! Utan medvetande störtade jag till jorden!" Hofrådet sjönk halfvanmäktig tillbaka i ländstolen, men *Rixendorf* fattade hans bägge händer, skakade dem och ropade med stark röst: „Det såg du, det såg du, Broder, ingen ting vidare? — Victoria låter jag skuta med dina Japanska Kanoner! — med din snara död, med visionen har det ingen ting att betyda! jag skakar dig upp ur dina elaka drömmar, på det du

må helas och ännu länge lefva på jorden." — Dermed sprang *Rixendorf* hastigare, än hans ålder syntes tillåta honom, ut ur rummet. Hofrådet hade väl föga hört af *Rixendorfs* ord, han satt der med tillslutna ögon. *Exter* gick med stora steg fram och åter, rynkade misslynt pannan och sade: „Jag slår vad, att den menniskan åter vill förklara allt på vanligt sätt, men det skall blifva honom svårt, är det icke sannt, Hofråd lilla? — vi förstå oss på visioner! — Jag önskade blott, att jag hade min Turban och min pels här!" — Nu blåste han ganska starkt i en liten silfverpipa, som han beständigt bar hos sig och straxt bar äfven en Mohrian af hans svit till honom Turban och Pels. Kort derpå inträdde Geheimerådinnan *Foerd*, henne följde Geheimerådet med *Julia*. Hofrådet uppreste sig hastigt, och under försäkringar, att han var fullkomligt åter-

ställd, blef det verkligen. Han bad dem förgäta hvad som händt, och just nu ville alla återvända till Salen, utom *Exter*, som i sin Turkiska drägt kastade sig på Sophan, och drack Kaffe och rökte Tobak ur en omåttligt lång pipa, hvars hufvud, ställdt på hjul, han surrade fram och åter på golfvet, då dörren gick upp och *Rixendorf* hastigt inträdde. Vid handen höll han en ung man i gammal Tartarisk drägt. Det var *Max* vid hvars anblick Hofrådet stelnade. „Se här ditt jag, din drömbild," började *Rixendorf*: „det är mitt verk, att min förträfflige *Max* blef qvar, och af din Kammartjenare erhöll kläder ur din garderobe, för att kunna visa sig behörigt castumerad. Det var han, som i Paviljongen knäböjde vid hjertat. — Ja vid ditt stenhjerta, du hårda känslolösa farbroder! knäböjde brorsonen, som du obarmhertigt förskött, för en drömlik inbildnings skuld!

Förgick sig brodren svårt emot brodern, så har han längesedan försonat det genom död i det djupaste elände — der står den faderlöse, din broders son — *Max* benämd, såsom du — lik dig till kropp och själ, såsom sonen sin far — tappert höll sig gossen, ynglingen uppe i lifvets brusande ström — der — tag upp honom — bevek ditt hårda hjerta! — räck honom den välgörande handen, att han må hafva ett stöd, då stormen altför häftigt bryter in på honom." I ödmjuk, böjd ställning, med heta tårar i ögonen, hade ynglingen närmat sig till Hofrådet. Han stod der andeblek, med blixtrande ögon, hufvudet upprätt, stum och stel, men då ynglingen ville fatta hans hand, vek han två steg tillbaka, afvärjande honom med bägge händerna, och ropade med förskräcklig röst: „Ursinnige — vill du mörda mig? — bort — från mina ögon — ja du leker med

mitt hjerta, med mig! — Och äfven du *Rixendorf* med i komplotten till det pjåkiga dockspel, hvarmed jag trakteras? — bort — bort från mina ögon — du — du, som är född till min undergång — du son af den skändligaste förr —" „Håll upp" utbröt *Max* hastigt, i det vrede och förtviflan sköto glödande blixtrar ur hans ögon, „håll upp, onaturliga farbroder — hjertlöse, onaturlige broder — Skuld på skuld, skymf och skam har du hopat på min arme olycklige faders hufvud, som väl kunde hysa förderflig lättsinnighet, men aldrig brott! — Jag vansinnige dåre, som trodde, att någonsin kunna röra ditt stenhjerta, någonsin, med kärlek omfattande dig, försona min faders förbrytelse! — I djupt elände — öfvergifven af hela verlden, men vid en sons bröst utandades min fader sitt mödosamma lif — „*Max*! — var redlig! — blidka den

oförsonliga brodern — blif hans son," var det sista han sade — Men du förkastar mig, liksom du förkastar allt, som närmar sig till dig med kärlek och tillgifvenhet, under det djefvulen sjelf omhyckar dig med bedrägliga drömmar. — Nå, så dö då ensam och öfvergifven! — Må giriga tjenare lura på din död och dela bytet emellan sig, innan du knapt slutit de lefnadströtta ögonen — i stället för deras suckar, deras tröstlösa klagan, som med trogen kärlek ville fästa sig vid dig ända in i döden, må du döende höra hånskrattet och det fräcka skämtet af de ovärdiga, som vårdade dig, emedan du betalade dem med det snöda guldet! — Aldrig, aldrig ser du mig åter!" — Ynglingen ville störta ut genom dörren, då sjönk *Julie* högt snyftande ned; hastigt sprang *Max* tillbaka, emottog henne i sina armar, och häftigt tryckande henne till sitt bröst, ropade

han med den hjertslitande tonen af den tröstlösaste jämmer: „O *Julie, Julie,* allt hopp är förloradt!" — Hofrådet hade stått der, darrande i alla leder, mållös — intet ord kunde slita sig från hans bäfvande läppar, dock när han såg *Julie* i ynglingens armar, skrek han till, såsom en vansinnig. Han gick med starka steg fram till henne, han slet henne från *Max's* bröst, lyfte henne högt upp och frågade knapt hörbart: „Älskar du denne *Max, Julie?*" — „Såsom mitt lif" svarade *Julie* med djup smärta, „såsom mitt lif. Den dolk Ni stöter i hans hjerta, träffar äfven mitt!" — Då nedsläppte Hofrådet henne sagta, och nedsatte henne varsamt i en ländstol. Sedan blef han stående, med de sammanknäppte händerna, tryckta mot pennan. — Det var dödstystnad rundt omkring — intet ljud — ingen rörelse af de närvarande! — Sedan sjönk Hofrådet på bägge sina knän. Med

lifsrodnad i ansiktet, med klara tårar i ögonen - upplyfte han sitt hufvud; med bägge armarna högt utsträckta mot himmelen, sade han sagta och högtidligt: „Evigt herrskande, outforskliga makt deruppe, det var din vilja, — Mitt förvirrade lif blott ett frö, som hvilande i jordens sköte uppdrifver det friska trädet med herrliga blommor och frukter? O *Julie, Julie!* — o jag arme förblindade dåre" — Hofrådet höljde sitt ansikte, man hörde honom gråta. — Så varade det några sekunder, sedan sprang Hofrådet hastigt upp, störtade på *Max*, hvilken stått der likasom betagen, röck honom till sitt bröst, och skrek, likasom utom sig: „Du älskar *Julie?* du är min son — nej, mer än det, du är jag, jag sjelf — Allt tillhör dig — du är rik, mycket rik — du har landgods — hus, penningar — låt mig få blifva hos dig, du skall gifva mig nådebröd på mina

gamla dagar — är det icke sant, du gör det? — — Du älskar mig ju — du måste ju älska mig, du är ju jag sjelf — sky icke för mitt stenhjerta, tryck mig blott fast till ditt bröst, dina lifspulsar beveka det ju! — *Max* — *Max* min son — min vän, min välgörare!" — Så stormade han utan uppehåll, så att alla blefvo oroliga för dessa utbrott af den öfverretade känslan. *Rixendorf*, den sansade vännen, lyckades det ändtligen att lugna Hofrådet, som nu först insåg, hvad han vunnit i den herrliga ynglingen och med djup rörelse såg, huru äfven Geheimerådinnan *Foerd* i sin dotters förbindelse med *Reutlingers* brorsson gladde sig åt det nya uppblomstrandet af en gammal förlorad tid. Ett stort välbehag yttrade äfven Geheimerådet, som snusade ömnigt och på en correct och väl prononcerad fransyska utlät sig öfver partiet. Först och främst skulle nu

Julies systrar underrättas om händelsen, men de kunde ingenstädes igenfinnas. För *Nannettes* skuld hade man redan sett efter i alla stora Japanska Vaser, som stodo omkring i Vestibulen, om hon till äfventyrs, för mycket lutande sig öfver randen, kunnat falla ned, men förgäfves; ändtligen fann man den lilla insomnad under en rosenbuske, der man icke genast blifvit henne varse, och äfvenså fick man fatt på *Clementine* i en aflägsen Allée, hvarest hon förgäfves eftersatte den flyende blonda ynglingen och ropade med hög röst: „O, menniskan inser ofta för sent, huru mycket hon blef älskad, huru glömsk och otacksam hon var, och detta misskända hjertat huru stort!" — Bägge systrarna voro något misslynta öfver den yngre, ehuru mycket skönare systerns, giftermål, och isynnerhet rynkade den smädelystna *Nannette* sin lilla trubb-näsa; men *Rixendorf*

tog henne på armen och menade att hon väl en gång kunde få en mycket förnämare man med ett ändå skönare gods. Då blef hon förnöjd och sjöng åter: „Amenez vos troupeaux, bergeres!" Men *Clementine* sade ganska alfvarsamt och förnämt: „I den husliga lycksaligheten äro de vindstilla, mellan fyra trånga väggar framtvingade makliga nöjena blott den tillfälligaste beståndsdel: dess nerv- och lifsspiritus äro kärlekens brinnande Naphtakällor, som ur beslägtade hjertan brusa i hvarandra." — Sällskapet i salen, som redan fått kunskap om de underliga och glada händelserna, väntade med otålighet på brudparet, för att få bryta ut i behöriga lyckönskningar. Guldtygs-Herrn, som vid fenstret afhört och åskådat allt, anmärkte slugt: "Nu vet jag, hvarföre bocken var så vigtig för den arma *Max*. Hade han väl varit i fän-

gelse, så hade all försoning blifvit omöjlig." Alla applauderade denna mening, hvartill *Wilibald* gaf lösen. — Redan ville de ur sidorummet inträda i salen, då den Turkiska Ambassadören, som tills nu förblifvit på Sophan och ingen ting sagt, utan blott genom pipans surrande fram och åter och genom de sällsammaste grimacer tillkännagifvit sitt deltagande, sprang upp såsom galen och for emellan brudparet: „Hvad — hvad?" ropade han, „nu straxt giftas, straxt giftas? — Din skicklighet, din flit i all ära, *Max!* — men du är en Kyckling, utan erfarenhet, utan lefnadsklokhet, utan bildning. Du går inåt med fötterna och är grof i dina talesätt, såsom jag nyss hört, då du kallade din Onkel Hofrådet *Reutlinger* du. Ut i verlden! — till Constantinopel! — der lärer du allt hvad du behöfver för lifvet — vänd sedan åter och gift dig utan fruktan med mitt kära, hulda barn,

den sköna *Julie*." — Alla voro helt förvånade öfver *Exters* sällsamma begäran. Men denne tog Hofrådet afsides; bägge ställde sig midtemot hvarandra, lade händerna på hvarandras axlar och vexlade några arabiska ord. Derpå kom *Reutlinger* tillbaka, tog *Max* vid handen och sade ganska mildt och vänligt: „Min käre gode son, min dyre *Max*, gör mig det nöjet och res till Constantinopel, det kan högst vara sex månader, sedan anrättar jag ditt bröllopp här!" — Oaktadt alla brudens protestationer måste *Max* bort till Constantinopel.

Nu kunde jag, gunstige läsare! väl fogligen sluta min berättelse, ty du kan väl föreställa dig, att *Max*, sedan han återkommit från Constantinopel, hvarest han åskådat marmortrappan, dit sjöhunden apporterat barnet till *Exter*, jämte mycket annat märkvärdigt, verkligen gifte

sig med *Julie*, och du fordrar väl icke att dessutom få veta, huru bruden var klädd och huru många barn paret tills dato erhållit. Jag vill blott ännu tillägga, att på Mariæ-födelsedag 18— *Max* och *Julie* knäböjde midtemot hvarandra vid det röda hjertat. Ymniga stora tårar föllo på den kalla stenen, ty under den låg den välgörande farbroderns ack! alt för ofta blödande hjerta. Icke för att imitera Lord *Horions* grafvård, utan emedan han deri fann den arma Onkelns hela lefnads och lidandes-Historia antydd, hade *Max* med egen hand i stenen ingraft de orden:

Det hvilar!

Priset 12 sk. B:co.

books2ebooks.eu

www.books2ebooks.eu

e-böcker från ditt bibliotek av

eBooks on Demand

digitaliserad av

Kungliga Biblioteket

National Library of Sweden